

KS. PIOTR JASKÓŁA
Opole

**DZIEWIĄTY ROK
DZIAŁALNOŚCI NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ
WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO
UNIwersytetu OPOLSKIEGO
(Rok akademicki 2002/2003)**

W dziewiątym roku działalności Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego kontynuowano proces dydaktyczny na dwóch kierunkach magisterskich studiów dziennych: teologii (ze specjalnością katechetyczno-pastoralną i kapłańską) i nauk o rodzinie. W dalszym ciągu prowadzone były studia zaoczne z teologii w Opolu i ośrodku dydaktycznym w Gliwicach, chociaż widoczny jest spadek zainteresowania tą formą studiów. Kryzysu zainteresowania studiami nie było widać na studium doktoranckim, Podyplomowym Studium Rodziny, Podyplomowym Studium Proboszczowskim i Studium Muzyki Kościelnej.

Miniony rok był pierwszym rokiem działania nowego zarządu Wydziału. Wiele korzystano z życzliwości oraz osiągnięć wypracowanych na nim, kiedy był on kierowany przez ks. prof. dra hab. Helmuta SOBECZKĘ.

1. Najważniejsze wydarzenia w roku akademickim 2002/2003

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego, mając pełne prawa akademickie, korzystał z nich w procesie o nadanie tytułu profesora, w przewodach habilitacyjnych i doktorskich, w uzyskaniu tytułu licencjata rzymskiego i tytułu magistra.

W roku sprawozdawczym na Wydziale przeprowadzono trzy przewody o nadanie tytułu naukowego profesora, które zostały już zatwierdzone przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów: ks. prof. dra hab. Tadeusza DOLI, naszego dziekana, ks. prof. dra hab. Henryka WEJMANA z UAM w Poznaniu oraz ks. bpa prof. dra hab. Jana KOPCA (kilka dni temu przegłosowano wnioszek w CKST — faktycznie należy to do sprawozdania przyszłorocznego, ale już dziś wyrażamy naszą radość). Czwarte postępowanie w sprawie ks. dra hab. Stanisława RABIEJA, prof. UO, jest w toku. Należy wspomnieć również o tytule naukowym profesora uzyskanym przez naszego

pracownika zatrudnionego na Wydziale Nauk Społecznych, ks. prof. dra hab. Józefa KRÓŁA; przewód przeprowadzono w KUL-u.

Dwaj nasi pracownicy uzyskali stanowisko profesora zwyczajnego: ks. prof. dr hab. Helmut Sobeczko i o. prof. dr hab. Andrzej Sebastian JASIŃSKI OFM; ks. dr hab. Piotr MORCINIEC uzyskał stanowisko profesora nadzwyczajnego UO.

Wydział przeprowadził również cztery przewody habilitacyjne, zatwierdzone przez CKST:

- ks. dra hab. Norberta Widoka,
- ks. dra hab. Marka Pyca (z Poznania),
- ks. dra hab. Jana Góreckiego (z Katowic),
- ks. dra hab. Franciszka Wolnika.

Należy jeszcze dodać, iż w roku sprawozdawczym Rada Wydziału nadała 11 osobom stopień naukowy doktora nauk teologicznych (dotąd WT nadał 32 tytuły). Natomiast stopień naukowy licencjatu kanonicznego (tzw. rzymskiego) otrzymało 26 osób (w ciągu ostatnich dziewięciu lat 214), a stopnie zawodowe magistra teologii otrzymało 109 osób (dotąd prawie 900 osób).

W roku sprawozdawczym na wszystkich specjalnościach studiowało 838 osób, z tego na dziennych studiach magisterskich 414 (160 WSD), na zaocznych studiach magisterskich 263 osób (w roku poprzednim 360), na doktoranckich 96 i podyplomowych 65.

2. Badania statutowe i własne

W minionym roku realizowano 11 tematów badawczych w ramach badań statutowych oraz 7 tematów w ramach badań własnych. Ponieważ kolegium dziekańskie zwróciło się do Rady Wydziału Teologicznego, aby podtrzymała swoją wcześniejszą uchwałę, iż wszystkie przyznane Wydziałowi środki finansowe na lata 2002–2003 przeznaczone zostaną przede wszystkim na dofinansowanie druku prac badawczych w wydziałowych periodykach i seriach wydawniczych, stąd też zrealizowano wszystkie tematy badawcze, co szczególnie widoczne jest w podanym niżej zestawieniu działalności wydawniczej Wydziału Teologicznego.

3. Konferencje naukowe i sympozja

W roku sprawozdawczym pracownicy Wydziału zorganizowali 10 konferencji naukowych i sympozjów. Miały one zasięg krajowy oraz międzynarodowy. Ponadto Wydział zorganizował serię wykładów otwartych oraz inne spotkania formacyjne:

- 6–12.10.2002 miało miejsce kolejne międzynarodowe sympozjum naukowe zorganizowane w ramach współpracy z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu

- im. Gutenberga w Moguncji (*Deutsch-polnische Herbst-Akademie*), w którym wzięła udział 20-osobowa grupa profesorów i studentów z Niemiec. Tematy referatów i panelów dyskusyjnych koncentrowały się wokół wspólnot parafialnych i ich roli w obliczu europejskich procesów integracyjnych.
- 15–16.10.2002 sympozjum międzynarodowe organizowane przez Katedrę Teologii Kościołów Wschodnich Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją na temat: *Kościoły siostrzane na początku trzeciego tysiąclecia*.
 - 18–19.10.2002 miała miejsce międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona życiu i twórczości Józefa ELSNERA (1769–1854), jednego z najwybitniejszych kompozytorów śląskich, w ramach której odbyły się również koncerty prezentujące zachowane dzieła mistrza z Grodkowa. Całość zorganizował Zakład Muzyki Kościelnej i Wychowania Muzycznego WT UO przy współpracy Zakładu Historii Śląskiej Kultury Muzycznej Akademii Muzycznej we Wrocławiu i Centrum Edukacji Artystycznej.
 - 29.10.2002 odbyła się w Bytomiu konferencja naukowa poświęcona wybitnemu kapłanowi diecezji opolskiej i liturgiczie (twórcy tzw. polskiej szkoły liturgicznej) ks. prof. Wacławowi SCHENKOWI w związku z 20-leciem jego śmierci. Głównym organizatorem spotkania była Katedra Liturgiki i Hagiografii przy współpracy parafii NMP w Bytomiu, w której ks. prof. Schenk był długoletnim proboszczem.
 - 11–12.12.2002 pierwsza na Wydziale Teologicznym UO międzynarodowa konferencja naukowa zorganizowana w formie internetowej debaty medialnej nt. *Integracja dla integracji*, w której wzięli udział naukowcy z Polski oraz kilku krajów europejskich (Czechy, Francja, Hiszpania, Niemcy, Norwegia, Słowacja). Głównym organizatorem (koordynatorem) była Katedra Badań nad Integracją Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją.
 - 19.03.2003 sesję naukową *Biblia hebrajska w pismach chrześcijańskich* zorganizowała Katedra Egzegezy Ksiąg Starego Testamentu.
 - 9.05.2003 Katedra Katechetyki, Pedagogiki i Psychologii Religii Wydziału Teologicznego UO, Koło Naukowe Teologów i Wydział Katechetyczny Kurii Opolskiej zorganizowały sympozjum na temat: *Dyscyplina w szkole i na katechezie*.
 - 12–13.05.2003 w Głucholazach i w Opolu odbyło się sympozjum „100 lat *Drogi do nieba*”, upamiętniające stulecie pierwszego wydania opracowanego przez ks. Ludwika Skowronka modlitewnika.
 - 15–16.05.2003 miała miejsce konferencja naukowa, której tytuł brzmiał *Ikony Niewidzialnego*. Jej celem było odnajdywanie Niewidzialnego w filozofii i w teologii, w sztuce, w teatrze i w kinie. Odbywająca się na Wydziale Teologicznym konferencja była wspólnym przedsięwzięciem Wydziału Filologicznego oraz Wydziału Teologicznego UO. Obok wykładów przygotowanych przez przedstawicieli kilkunastu środowisk naukowych organizatorzy zaproponowali szerszej widowni liczne imprezy towarzyszące, wśród których były spektakle teatralne, koncerty, przegląd filmowy i wystawy plastyczne. W ich przygotowanie zaangażo-

- zował się m.in.: Teatr im. Jana Kochanowskiego, Teatr Lalki i Aktora, Filharmonia Opolska, Klub Uniwersytecki, Towarzystwo Przyjaciół Opola, Kino Studio oraz Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego we Wrocławiu.
- 28.05.2003 w Auli Wydziału Teologicznego UO (ul. Drzymały 1a) konferencję naukową na temat: *Wychowanie do szacunku dla ludzkiego życia* zorganizowała Diecezjalna Fundacja Obrony Życia w Opolu oraz Wydział Teologiczny UO i Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Opolu. Wygłoszono 5 referatów.
 - 31.05.2003 Wydział Teologiczny UO zorganizował I Zjazd Absolwentów.
 - 20–21.09.2003 Wydział Teologiczny UO razem z innymi wydziałami UO i Politechniki Opolskiej organizował pierwszy w środowisku opolskim Festiwal Nauki Polskiej. Na Wydziale Teologicznym miały miejsce m.in.: *Prezentacja Wydziału Teologicznego i kierunku – teologia* — ks. prof. dr hab. Tadeusz DOLA, dziekan Wydziału Teologicznego; *Prezentacja specjalności katechetyczno-pastoralnej* — dr Remigiusz POŚPIECH, prodziekan Wydziału Teologicznego; *Prezentacja specjalności kapłańskiej* — ks. dr Joachim WALOSZEK, rektor Wyższego Seminarium Duchownego; *Prezentacja kierunku – nauki o rodzinie* — ks. dr Jerzy DZIERŻANOWSKI; Wykład: *Czy transplantacje to współczesny kanibalizm?* — ks. dr hab. Piotr MORCINIEC; zwiedzanie Wydziału Teologicznego (pracownia internetowa, biblioteka, aula, kościół akademicki) — ks. mgr-lic. Tadeusz GRABUŃCZYK, dyrektor biblioteki Wydziału Teologicznego; wykład: *Kosmogonia biblijna* — o. prof. dr hab. Andrzej Sebastian JASIŃSKI OFM; wykład *Biblia w filmie* — ks. dr Marek LIS; spotkania ze studentami z Koła Naukowego Teologów, Koła Naukowego Filozofów, Ośrodka Informacji o Sektach i Nowych Ruchach Religijnych, Ośrodka Duszpasterstwa Akademickiego i Grupy Wolontariatu przy Ośrodku Duszpasterstwa Akademickiego „Resurrexit”; zwiedzanie Muzeum Diecezjalnego i wykład: *Sztuka sakralna na Śląsku* — ks. dr Piotr MANIURKA, dyrektor Muzeum; występ zespołu muzycznego pod dyrekcją ks. mgr-lic. Grzegorza POŻNIAKA.

4. Działalność wydawnicza Wydziału Teologicznego

O dorobku naukowym nauczycieli akademickich Wydziału Teologicznego UO świadczą ubiegłoroczne publikacje. Redakcja Wydawnictw WT przygotowała do druku i wydała 32 pozycje zwarte, na które składają się monografie, opracowania zbiorowe i artykuły naukowe, wydawane w 5 czasopismach wydziałowych oraz w 8 seriach wydawniczych. Szczegółowy wykaz publikacji naukowych pracowników Wydziału publikuje kolejny numer „Rocznika sprawozdawczego”. Opublikowano w naszych wydawnictwach oraz w czasopismach krajowych i zagranicznych łącznie około 200 pozycji, średnio na jednego pracownika przypadają ponad 4 publikacje. Ten znaczący dorobek naukowy ostatnich lat sprawia, że Wydział ma I kategorię przyznaną przez Komitet Badań Naukowych (na 11 wydziałów teologicznych w Polsce katego-

rię I ma jeszcze KUL i UKSW). Staranne i ekspresowe wydawanie naszych pozycji książkowych i czasopism zawdzięczamy pracownikom Drukarni Św. Krzyża w Opolu.

Wykaz opublikowanych przez pracowników Wydziału Teologicznego UO pozycji zwartych jest następujący:

4.1. Czasopisma

„Liturgia Sacra. Liturgia – Musica – Ars”, półrocznik, H.J. SOBECZKO (red.), Opole 8 (2002), nr 2 (20), ss. 211.

„Liturgia Sacra. Liturgia – Musica – Ars”, półrocznik, H.J. SOBECZKO (red.), Opole 9 (2003), nr 1 (21), ss. 239.

„Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego”, półrocznik, K. WOLSZA (red.), Opole 8 (2002), nr 2 (16), ss. 149–260.

„Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego”, półrocznik, K. WOLSZA (red.), Opole 9 (2003), nr 1 (17), ss. 160.

„Studia Oecumenica”, rocznik, P. JASKÓŁA (red.), Opole 2 (2002), ss. 430.

„Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego”, rocznik, T. DOLA (red.), Opole 22 (2002), ss. 427.

4.2. Seria: *Opolska Biblioteka Teologiczna*

F. WOLNIK, *Liturgia śląskich cystersów w średniowieczu*, Opole 2002, ss. 608 (nr 52).

B. JURCZYK, *Antropologiczny wymiar kryzysu ekologicznego w ocenie Kościoła*, Opole 2002, ss. 224 (nr 53).

J. KOBIENIA, *Muttersprachliche Elemente im Rituale. Eine Studie zu den Breslauer Diözesanritualien von 1319–1931*, Opole 2002; ss. 232 (nr 54).

P. JASKÓŁA, R. PORADA (red.), *Ad plenam unitatem. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Arcybiskupowi Alfonsowi Nossolowi Wielkiemu Kanclerzowi Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego z okazji 25-lecia święceń biskupich oraz 70. rocznicy urodzin*, Opole 2002, ss. 619 (nr 55).

B. SMOLKA OFM, *Narodziny i rozwój personalizmu*, Opole 2002, ss. 341 (nr 56).

M. LIS, *Audiowizualny przekład Biblii. Od translatio do transmediatio*, Opole 2002, ss. 156 (nr 57).

J. KOPIEC, *Biskup Henryk Grzondziel (1897–1968). W służbie Kościoła na Śląsku*, Opole 2002, ss. 493 (nr 58).

J. CZERSKI, *Księgi narracyjne Nowego Testamentu. Wprowadzenie historyczno-literackie i teologiczne*, Opole 2003, ss. 319 (nr 59).

H. KOWOL, *Eucharystia odpowiedzią na naturalne potrzeby duchowe człowieka. Argumentacja teologiczna w świetle analizy egzystencjalnej Viktora Emila Frankla*, Opole 2003, ss. 258 (nr 60).

4.3. Seria: *Sympozja*

- J. MIKOŁAJEC (red.), *Status naukowy teologii pastoralnej. Materiały z sympozjum polskich pastoralistów, Nysa 8–9.10.2001*, Opole 2003, ss. 85 (nr 48).
- R. PIERSKAŁA (red.), *Ks. Prof. Wacław Schenk 20 lat po śmierci. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Katedrę Liturgiki i Hagiografii Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego oraz Parafię Wniebowzięcia NMP w Bytomiu, Bytom 29.10.2002*, Opole 2003, ss. 126 (nr 49).
- A. LAUN, A. MARCOL (red.) *Etycznie znaczące techniki biologów. Sympozjum wschodnioeuropejskich teologów moralistów, Głuchotaży, 29–30 sierpnia 2002*, Opole 2003, ss. 169 (nr 50).
- M. WORBS (red.), *Szukanie Boga. Wykłady otwarte zorganizowane w okresie Wielkiego Postu 2003 roku*, Opole 2003, ss. 123 (nr 51).

4.4. Seria: *Ekumenizm i integracja*

- S. RABIEJ (red.), *Integracja dla integracji*, Opole 2002, ss. 200 (nr 7).
- Z. GLAESER (red.), *„Kościoły siostrzane” w dialogu*, Opole 2002, ss. 323 (nr 8).

4.5. Seria: *Podręczniki i skrypty*

- R. CHAŁUPNIAK, J. KOSTORZ, *Wybrane zagadnienia z katechetyki*, Opole 2002, ss. 215 (nr 9).
- P. JASKÓŁA, *O Bogu chrześcijan*, Opole 2002, ss. 104 (nr 10).

4.6. Seria: *Z dziejów kultury chrześcijańskiej na Śląsku*

- M. LIS (red.), *Święty Karol na „Chabrach”*. Pierwsze dwa lata, Opole 2002, ss. 100 (nr 23).
- Ksiądz Augustyn Weltzel, Pomniki pobożności po ślacheckiej rodzinie hrabiów z Gąszyna w Górnym Śląsku*, Wstęp, przypisy i opracowanie J. PIXA, Opole 2003, ss. 104 (nr 24).
- Z. GLAESER, *U źródeł własnej tożsamości*, Opole 2003, ss. 274 (nr 25).
- Franciszek Piechotta, Nieco z pielgrzymki do Padwy, Loretu, Asyżu i Rzymu w maju roku 1895*, J. KOPIEC (opr.), Opole 2003, ss. 86 (nr 26).

4.7. Seria: *Pomoce duszpasterskie*

- P. TARLINSKI, *Dziesięć po dziesiątej. Kazania radiowe, cz. I*, Opole 2002, ss. 166 (nr 3).

4.8. Seria: *Człowiek – Rodzina – Kościół*

- A. KALUS, *Bezdzietność w małżeństwie*, Opole 2003, ss. 225 (nr 1).

4.9. Inne publikacje zwarte

Rocznik sprawozdawczy Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego za rok akademicki 2001/2002, R. PIERSKAŁA, H.J. SOBECZKO (red.), Opole 2002, ss. 193 (nr 8).

Informator na rok akademicki 2002/2003, P. JASKÓŁA (red.), Opole 2002, ss. 277.

Informator na rok akademicki 2003/2004, P. JASKÓŁA (red.), Opole 2003, ss. 305.

5. Współpraca z zagranicą

W ubiegłym roku akademickim Wydział Teologiczny UO nawiązał współpracę z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu w Ratyzbonie w ramach układu partnerskiego Uniwersytetu Opolskiego i tamtejszego uniwersytetu. W ten sposób wzrosła liczba zagranicznych wydziałów partnerskich do 6 (Moguncja, Monastyr, Bamberg, Ratyzbona, Tmawa i Ołomuniec). Współpraca z wydziałami zagranicznymi przejawia się przede wszystkim we wspólnie organizowanych sympozjach oraz programach wymiany studenckiej. W minionym roku gościliśmy grupę wykładowców i studentów z Moguncji, natomiast delegacja z Opola przebywała w Monastyrze.